

gjørelsestidende for hver Retskreds eller for hvert Amt; men som allerede nævnt gav Lovforslaget, som det blev vedtaget, Ministeren fuldstændig frie Hænder. Nu har han derimod i Lovforslaget optaget en Bestemmelse om, at Tidenderne skulle vælges amtsvis. Dette staaer maaske i nogen Forbindelse dermed, at det, som jeg ser, er Ministerens Tanke, at der ogsaa skal betales et Bederlag af disse Amtstidender paa samme Maade som af „Berlingiske Tidende“. Dette staaer vel ikke udtrykkelig i Paragrafen; men, ligesom det allerede fremgaar af den Henviisning, der i Paragrafen gives til de i det Foregaaende om „Berlingiske Tidende“ fastsatte Regler, saaledes fremgaar det utvivlsomt af Motiverne, at det har været Meningen, at der skal betales et Bederlag af disse Amtstidender, og navnlig fremgaar det af det aller sidste Stykke i Motiverne. Det er nemlig klart, at man vel kan forlange en vis Afgift af Avertissementerne, naar en Amtstidende faar Ret til at optage dem, men at der neppe kan være Tale om at stille et saadant Forlangende, naar der bliver Spørgsmaal om saa smaa Kredse, som en Retskreds vilde være. Det Bøsel, som der saa vilde være Tale om, vilde blive af saa ringe Størrelse, at det ikke passende kunde fastsættes som nogen Afgift til Statskassen. Jeg ser saaledes ikke rettere, end at Valget imellem, om man vil ordne det amtsvis eller for hver Retskreds, vil bero paa, hvorvidt man vil lægge Hovednægten paa, at disse Bekjendtgjørelser gjennem stedblige Tidender bringes til saa almindelig Kundskab som muligt i de mindre Kredse, eller derpaa, at der ogsaa ad denne Vej kan staffles Statskassen en Indtægt. Vælger man Tidender for hver Retskreds, opnaar man ganske vist i en langt større Grad, at Bekjendtgjørelserne bringes til Kundskab i den mindre Kreds; vælger man derimod Amtstidender, opnaar man i mindre Grad dette Formaal, men vinder derimod nogen Indtægt for Statskassen. Jeg skal henstille, hvad der maatte være mest Stemning for; men jeg maa erkende, at hele Udvalget ifjor var enigt om, at man med Hensyn til disse særlige Tidender ikke skulde lægge an paa at tilveiebringe en Indtægt for Statskassen, men blot paa at udvinde de Organer, der virkelig vilde være bedst skikede til at bringe Bekjendtgjørelserne til Kundskab i hver enkelt Kreds. Saafremt Udvalgets Medlemmer og Thinget i det Hele maatte staa paa dette Standpunkt, vil der altsaa formentlig være Anledning til at foretage en Forandring i saa Henseende i Paragrafen. Endnu skal jeg bemærke, at naar man ordnede det for hver Retskreds, og altsaa opgav Tanken om at bringe Statskassen nogen Indtægt fra disse Tidender, vilde der, saavidt jeg ser, paa den anden Side heller ikke være nogensomhelst Anledning til at optage den Ret, man nu har til i disse Tidender at faae visse Bekjendtgjørelser optagne gratis. — Hvad den Maade angaar, hvorpaa det Forhold søges ordnet, der omhandles i § 5,

stemmer den ikke med, hvad der i saa Henseende ifjor vedtoges ved 2den Behandling; men den Tanke, her er udtrykt, var dog allerede fremkommen i Udvalget og havde fundet nogen Tilslutning der. Man opnaar vistnok ved den her foreslaaede Ordning ligesaa godt at bringe Indholdet til almindelig Kundskab, men man skaffer jo ganske vist ikke de Tidender, som ikke have noget Privilegium, og som jo gjerne vilde have fat paa disse Avertissementer, nogen Indtægt ved Optagelsen af dem. Jeg skal imidlertid ikke for mit Bedkommende have nogen Indvending mod den Ordning, som i § 5 er tilstillet. — Hvad endelig § 6 angaar, da er der ogsaa her gjort nogen Afvigelse i det, som blev vedtaget ifjor, idet det da var Meningen, som det da ogsaa udtrykkelig blev vedtaget ved Afstemningen, at der for Sjællands Bedkommende skulde ad administrativt Vej træffes en Ordning svarende til den, der blev truffen udenfor Sjælland. I det foreliggende Forslag har jo Ministeren beholdt sig at afgjøre det Fornødne i saa Henseende, og han vil altsaa kunne træffe Overenskomst med en særlig Tidende, forsaavidt han mener, at den Berlingiske Tidende ikke har nogen almindelig Udbredelse i den paagjældende Del af Sjælland; men det kunde maaske være rigtigst, at det udtrykkelig blev foreskrevet i Loven, saaledes som det blev vedtaget ifjor, at der skal træffes en tilsvarende Ordning for Sjællands Bedkommende, medmindre Ministeren for enkelte Dele deraf maatte finde, at det kan have sit Forblivende ved den Berlingiske Tidende, hvorved jeg nærmest tænker paa de Dele af Sjælland, som ligge nærmest omkring Kjøbenhavn. Det kan jo nemlig ikke negtes, at den Berlingiske Tidende, ifjøndt den vel har en temmelig almindelig Udbredelse paa Sjælland, dog kun trænger saare lidt ned i den menige Del af Befolkningen, ja saagodt som slet ikke læses af den, og i Betragtning deraf maa man vistnok, naar der overhovedet lægges Bægt paa, at disse Bekjendtgjørelser bringes til almindelig Kundskab, bringe det Offer, som det vil være for Sjællands Bedkommende, at man her faar en ny Byrde, nemlig saar Betaling, at erlægge til to Tidender, baade til den almindelige og den særlige. — Ved de øvrige Bestemmelser i Forslaget har jeg Intet at erindre, og jeg skal slutte med at udtale det Ønske, at Sagen maatte gaa videre uden noget Udvalg.

Th. Nielsen: Jeg skal tillade mig meget kort at referere denne Sags historiske Gang, da det vil kaste noget Lys over Lovforslaget. Jeg skal ikke opholde mig ved den meget store Betydning, Privilegierne i tidligere Dage have haft for Stiftstidendernes og den Berlingiske Tidendes Bedkommende. Fordelene ere efterhaanden bleve indskrænkede til kun at gjælde for de retslige Kundtgjørelser, hvorved Fordelen ganske vist ikke er ubetydelig. Ved Thronskiftet i 1864 indkom